

ด่วนที่สุด

ที่ ปน ๐๐๒๓.๔/๖๕๕๓๓

ศาลากลางจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปน ๙๔๐๐๐

๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ทาหรือการดำเนินการสอบสวนตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๖๒ พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๒

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี และนายกเทศมนตรีเมืองตะลุมพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๓๓๑๒

ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดปัตตานีได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอทาหรือการดำเนินการสอบสวนตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๖๒ พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๒ จำนวน ๒ ประเด็น กล่าวคือ

๑. ประเด็นเมื่อมีกรณีที่เขาเข้าต้องสอบสวนปรากฏอยู่ก่อนวันที่มีกฎกระทรวงเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนบังคับใช้ จะสามารถใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๔ มาเทียบเคียงใช้ในการสอบสวนได้หรือไม่ เนื่องจากกฎหมายจัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด กฎหมายจัดตั้งเทศบาล กฎหมายจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล กฎหมายจัดตั้งเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี ที่มีการแก้ไขใหม่ (พ.ศ.๒๕๖๒) ไม่ได้กำหนดบทเฉพาะกาลไว้ ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า สมควรใช้หลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนที่ได้ใช้อยู่ตามกฎหมายเดิม ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แก้ไขใหม่ (พ.ศ.๒๕๖๒) แต่ละรูปแบบ มีผลใช้บังคับ ซึ่งได้แก่ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๔ มาเทียบเคียงใช้บังคับ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนไปพลางก่อน แต่ต้องปฏิบัติตามระยะเวลาตามที่กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้มีการแก้ไขใหม่กำหนดไว้

๒. ประเด็นกรณีที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้มีความเห็นในเรื่องเสร็จที่ ๑๐๘๑/๒๕๕๘ ให้ความเห็นไว้ว่า ในกรณีที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้วด้วยเหตุอื่น การสอบสวนหรือดำเนินการเพื่อจะสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งไม่อาจกระทำได้ เว้นแต่การสั่งให้ออกนั้น จะมีผลทำให้บุคคลนั้นขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งอื่นใดต่อไป และศาลปกครองสูงสุด ได้มีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๙/๒๕๖๒ โดยได้วินิจฉัยประเด็นดังกล่าวไว้ว่า หากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิได้ดำรงตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว หลังจากที่ได้มีการกระทำหรือปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชนละเลยไม่ปฏิบัติตาม

/หรือปฏิบัติการ...

หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ผู้กำกับดูแลย่อมไม่สามารถใช้อำนาจตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สั่งให้พ้นจากตำแหน่งอีกได้ กรณีเช่นนี้ จะมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว สรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การดำเนินการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นในระหว่างที่กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นที่ต้องออกตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แก้ไขเพิ่มเติมในปี ๒๕๖๒ ยังไม่มีผลใช้บังคับ ต้องดำเนินการอย่างไร นั้น เห็นว่า กรณีตามข้อหาข้อนี้เป็นเรื่องที่จังหวัดได้หาหรือมายังกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงมหาดไทยได้มีความเห็นในเรื่องดังกล่าวแล้ว โดยไม่ปรากฏว่ามีการโต้แย้งความเห็นของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว จึงไม่มีเหตุที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จะพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นนี้

ประเด็นที่สอง กรณีที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๑๐๘๑/๒๕๕๘ และภายหลังศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๙/๒๕๖๒ ที่แตกต่างไป กระทรวงมหาดไทยจะมีแนวทางในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างไร นั้น เห็นว่า ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๐๘๑/๒๕๕๘ และคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๙/๒๕๖๒ เป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.๒๕๖๒ ใช้บังคับ บัดนี้ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการแก้ไขข้อขัดข้องในเรื่องดังกล่าวแล้วทุกฉบับ โดยกำหนดให้สามารถดำเนินการสอบสวนเพื่อสั่งให้พ้นจากตำแหน่งได้ แม้ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปีดังเช่นที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๓/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๕๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ กรณีจึงไม่มีประเด็นปัญหาที่ต้องวินิจฉัยอีก รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพรหมพิริยะ กิจนุสนธิ์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์

โทร.๐-๗๓๓๔-๙๕๑๙

โทรสาร ๐-๗๓๓๓-๖๕๘๑

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๓๓๖๒

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ทาหรือการดำเนินการสอบสวนตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๔/๑๓๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อการดำเนินการสอบสวนตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๒ ประเด็น กล่าวคือ

๑. ประเด็นเมื่อมีกรณีที่เขาข่ายต้องสอบสวนปรากฏอยู่ก่อนวันที่มีกฎกระทรวงเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนบังคับใช้ จะสามารถใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ มาเทียบเคียงใช้ในการสอบสวนได้หรือไม่ เนื่องจากกฎหมายจัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด กฎหมายจัดตั้งเทศบาล กฎหมายจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล กฎหมายจัดตั้งเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี ที่มีการแก้ไขใหม่ (พ.ศ. ๒๕๖๒) ไม่ได้กำหนดบทเฉพาะกาลไว้ ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า สมควรใช้หลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนที่ได้ใช้อยู่ตามกฎหมายเดิม ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แก้ไขใหม่ (พ.ศ. ๒๕๖๒) แต่ละรูปแบบ มีผลใช้บังคับ ซึ่งได้แก่ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ มาเทียบเคียงใช้บังคับ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนไปพลางก่อน แต่ต้องปฏิบัติตามระยะเวลาตามที่กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้มีการแก้ไขใหม่กำหนดไว้

๒. ประเด็นกรณีที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้มีความเห็นในเรื่องเสร็จที่ ๑๐๘๑/๒๕๕๘ ให้ความเห็นว่า ในกรณีที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้วด้วยเหตุอื่น การสอบสวนหรือดำเนินการเพื่อจะสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งไม่อาจกระทำได้ เว้นแต่การสั่งให้ออกนั้น จะมีผลทำให้บุคคลนั้นขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งอื่นใดต่อไป และศาลปกครองสูงสุด ได้มีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๙/๒๕๖๒ โดยได้วินิจฉัยประเด็นดังกล่าวไว้ว่า หากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิได้ดำรงตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว หลังจากที่ได้มีการกระทำหรือปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชนละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง

/หรือแก่...

หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ผู้กำกับดูแลย่อมไม่สามารถใช้อำนาจตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
สั่งให้พ้นจากตำแหน่งอีกได้ กรณีเช่นว่านี้ จะมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาข้อหาหรือ
ดังกล่าวข้างต้นแล้ว สรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การดำเนินการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นในระหว่างที่กฎกระทรวงกำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการในการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นที่ต้องออกตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แก้ไขเพิ่มเติมในปี ๒๕๖๒ ยังไม่มีผลใช้บังคับ ต้องดำเนินการอย่างไร นั้น เห็นว่า
กรณีตามข้อหาข้อนี้ เป็นเรื่องที่จังหวัดได้หารือมายังกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงมหาดไทยได้มีความเห็น
ในเรื่องดังกล่าวแล้ว โดยไม่ปรากฏว่ามีการโต้แย้งความเห็นของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว จึงไม่มีเหตุ
ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จะพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นนี้

ประเด็นที่สอง กรณีที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่
๑๐๘๑/๒๕๕๘ และภายหลังศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่
อ. ๘๙/๒๕๖๒ ที่แตกต่างกัน กระทรวงมหาดไทยจะมีแนวทางในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างไร นั้น
เห็นว่า ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๐๘๑/๒๕๕๘ และคำพิพากษา
ศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๙/๒๕๖๒ เป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติ
เทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ บัดนี้ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการ
แก้ไขข้อขัดข้องในเรื่องดังกล่าวแล้วทุกฉบับ โดยกำหนดให้สามารถดำเนินการสอบสวนเพื่อสั่ง
ให้พ้นจากตำแหน่งได้ แม้ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่เพราะเหตุตาย
หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปีดังเช่นที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๓/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ
เทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ กรณีจึงไม่มี
ประเด็นปัญหาที่ต้องวินิจฉัยอีก

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๑

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๕๑-๙๐๓๖

ผู้ประสานงาน นางสาวสุนทรีรัตน์ ศรีวรจันทร์

กส
ก. 50 นว ๖๖

กระทรวงมหาดไทย	
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	
วันที่	26 พ.ค. 2563
เลขรับ	๕1485
เวลา	

ที่ นร ๐๙๐๔/ ๖๓๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เลข	๕๖๐๙๒
วันที่	26 พ.ค. 2563

เรื่อง ทาหรือการดำเนินการสอบสวนตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/ป ๔๑๔ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แก้ไขเพิ่มเติม

ตามที่กระทรวงมหาดไทยขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แก้ไขเพิ่มเติมในปี ๒๕๖๒ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวง และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงาน ป.ป.ช. แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๖๖๘ (นางชื่นสมนฯ)
โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๙๔
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : nr0904@krisdika.go.th

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น	
เลขรับ	๑๕๖๓
วันที่	๒๕ พ.ค. ๒๕๖๓
เวลา	

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นที่แก้ไขเพิ่มเติม

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๔.๕/๐๑๐๔๗ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับเรื่อง หรือจากจังหวัดต่าง ๆ กรณีที่มีการกล่าวหา หรือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้แจ้งมติคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ในเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาสำนวนการไต่สวน ข้อเท็จจริงข้อร้องเรียนแล้วมีมติชี้มูลการกระทำความผิดของผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรณีที่สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบสืบสวนข้อร้องเรียนแล้วเห็นว่า ผู้บริหารท้องถิ่นได้ปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่ใช้ความระมัดระวัง ทำให้ทางราชการเสียหาย และได้ส่งเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีอำนาจกำกับดูแล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ กรณีที่ละเลย ไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยเป็นการกล่าวหาหรือชี้มูลการกระทำความผิด ของผู้บริหารท้องถิ่นภายหลังจากที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แก้ไข เพิ่มเติม ได้แก่ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติ เทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับแล้ว ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอในฐานะผู้มีอำนาจสอบสวน พิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ได้กำหนดให้ผู้มีอำนาจสอบสวนดำเนินการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นโดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ปัจจุบันยังไม่มีกฎกระทรวงเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวน จึงได้หารือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับแนวทางการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นดังกล่าว

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แก้ไขเพิ่มเติม ในปี ๒๕๖๒ กำหนดให้การสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนด ในกฎกระทรวง แต่โดยที่ในขณะนี้ยังไม่มีกฎกระทรวงในเรื่องดังกล่าวบังคับใช้ จึงมีประเด็นปัญหาว่า เมื่อมีกรณีที่เข้าข่ายต้องสอบสวนปรากฏอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการ สอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นมีผลบังคับใช้ จะสามารถใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการสอบสวน ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภา ท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ มาเทียบเคียงใช้ ในการสอบสวนได้หรือไม่ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด กฎหมาย

ว่าด้วยการจัดตั้งเทศบาล กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งเมืองพัทยา ที่มีการแก้ไขใหม่เมื่อปี ๒๕๖๒ ไม่ได้กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับการดำเนินการไว้ ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า สมควรใช้หลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนที่ใช้อยู่ตามกฎหมายเดิมซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบที่แก้ไขใหม่มีผลใช้บังคับ ซึ่งได้แก่ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขาธิการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ มาเทียบเคียงใช้บังคับเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนไปพลางก่อนแต่ต้องปฏิบัติตามระยะเวลาตามที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แก้ไขใหม่กำหนดไว้

๒. กรณีที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้มีความเห็นในเรื่องเสร็จที่ ๑๐๘๑/๒๕๕๘ สรุปได้ว่า ในกรณีที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ด้วยเหตุอื่น การสอบสวนหรือดำเนินการเพื่อจะสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งไม่อาจกระทำได้ เว้นแต่การสั่งให้ออกนั้นจะมีผลทำให้บุคคลนั้นขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งอื่นใดต่อไป และศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๙/๒๕๖๒ โดยได้วินิจฉัยประเด็นดังกล่าวไว้ว่า หากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิได้ดำรงตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว หลังจากที่ได้มีการกระทำหรือปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ผู้กำกับดูแลย่อมไม่สามารถใช้อำนาจตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสั่งให้พ้นจากตำแหน่งอีกได้ กรณีเช่นว่านี้จะมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

เนื่องจากประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้นยังมีได้มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน กระทรวงมหาดไทยจึงขอหารือประเด็นปัญหาดังกล่าวเพื่อเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงมหาดไทย โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การดำเนินการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นในระหว่างที่กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นที่ต้องออกตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แก้ไขเพิ่มเติมในปี ๒๕๖๒ ยังไม่มีผลใช้บังคับ ต้องดำเนินการอย่างไร นั้น เห็นว่า กรณีตามข้อหารือนี้เป็นเรื่องที่จังหวัดได้หารือมายังกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงมหาดไทยได้มีความเห็นในเรื่องดังกล่าวแล้ว โดยไม่ปรากฏว่ามีการโต้แย้งความเห็นของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว จึงไม่มีเหตุที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จะพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นนี้

ประเด็นที่สอง กรณีที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๑๐๘๑/๒๕๕๘ และภายหลังศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๙/๒๕๖๒ ที่แตกต่างไป กระทรวงมหาดไทยจะมีแนวทางในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างไร นั้น เห็นว่า ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่

๑๐๘๑/๒๕๕๘^๑ และคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๘/๒๕๖๒ เป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ บัดนี้ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการแก้ไขข้อขัดข้องในเรื่งดังกล่าวแล้วทุกฉบับ โดยกำหนดให้สามารถดำเนินการสอบสวนเพื่อสั่งให้พ้นจากตำแหน่งได้แม้ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี ดังเช่นที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๓/๑ วรรคหนึ่ง^๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔)ฯ กรณีจึงไม่มีประเด็นปัญหาที่ต้องวินิจฉัยอีก

(นายปรณ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๖๓

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา เรื่อง การสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง
ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา ลับด่วนมาก ที่ นร ๐๔๐๔/๒๑๐ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘
ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๗๓/๑ เมื่อผลการสอบสวนตามมาตรา ๗๓ ปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกสอบสวน ถ้าเป็นการดำเนินการสอบสวนของนายอำเภอ ให้นายอำเภอรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกสอบสวนพ้นจากตำแหน่ง ถ้าเป็นการดำเนินการสอบสวนของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกสอบสวนพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี โดยในคำสั่งดังกล่าวให้ระบุเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งไว้ และให้มีผลตั้งแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่ง แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินงานและการรับคำตอบแทนที่ได้กระทำไปก่อนวันที่มีคำสั่งนั้นถ้าในขณะที่มีคำสั่งดังกล่าวผู้นั้นกำลังดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอันเป็นผลจากการเลือกตั้งต่างวาระหรือต่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกัน ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งที่กำลังดำรงอยู่ด้วย และให้ถือว่าวันที่สั่งให้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเป็นวันเริ่มนับระยะเวลาต้องห้ามการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน

ฯลฯ

ฯลฯ